

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Václava Novotného a soudkyň JUDr. Ludmily Valentové a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci žalobce: **Y. S.**, zast. advokátem Mgr. Ing. Lukášem Prudilem, Ph.D., se sídlem Brno, Bašty 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, o udělení azylu, o kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 23. 2. 2005, č. j. 64 Az 132/2004 – 18,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností brojí žalobce jako stěžovatel proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 23. února 2005, č. j. 64 Az 132/2004 - 18, jímž byla žaloba stěžovatele proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 6. 2004, č. j. OAM-2082/VL-07-19-2004, zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších právních předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Stěžovatel v kasační stížnosti namítá porušení § 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), má totiž zato, že vzhledem k jeho ukrajinské národnosti měl správní orgán vést pohovor v jazyce ukrajinském, nikoliv v ruském, ve kterém se nebyl schopen stěžovatel na potřebné úrovni porozumět ve smyslu § 22 odst. 1 zákona o azylu („účastník řízení má právo jednat v řízení o udělení azylu

v mateřském jazyce nebo v jazyce, ve kterém je schopen se dorozumět. Za tím účelem ministerstvo účastníkovi poskytne bezplatně tlumočnicka na celou dobu řízení“). Stěžovatel sice souhlasil s tlumočnickem do jazyka ruského, neboť se snažil vyhovět provozním potřebám žalovaného, avšak tlumočnice, která pohovor tlumočila, byla gruzínské národnosti, a její výslovnost byla natolik odlišná, že stěžovatel nebyl schopen na nezbytné úrovni porozumět pohovoru. Tvzení žalovaného považuje stěžovatel za značně zavádějící, neboť žalobce nebyl zcela schopen porozumět jak ústnímu jednání, tak i písemnostem, zejména česky psaným úředním dokumentům a jejich náležitostem, což se týká např. schopnosti porozumět poučení. Vzhledem k výše uvedenému lze tak mít za to, že pro stěžovatele bylo fakticky nemožné tento důvod uplatnit ve své žalobě ke krajskému soudu. Právě zde je příčina celé řady nedorozumění, která pak vyústila v to, že nebyl správně zjištěn skutkový stav a že žalovaný nedostal svým povinnostem, které mu jsou uloženy správním řádem. Dle názoru stěžovatele došlo k porušení právních norem procesní povahy. Dle § 3 odst. 3 a 4 správního řádu je správním orgánům v řízení uložena povinnost svědomitě a odpovědně se zabývat každou věcí, která je předmětem řízení a spolehlivě zjišťovat stav věci. Žalovaný nevedl řízení tak, aby posílil důvěru v jeho správnost. Postup žalovaného tak stěžovatel shledává nesprávným, nepřesvědčivým a nedostatečným co do rozsahu dokazování, neboť dle § 32 odst. 1 správního řádu je povinností správního orgánu zjistit přesně a úplně skutkový stav věci. Rovněž je vytýkáno porušení § 46, § 47 odst. 3 správního řádu. Důsledkem porušení procesních ustanovení je pak porušení ustanovení zákona o azylu.

Tyto stěžovatelem uvedené důvody lze podřadit pod ust. § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., jelikož výslovně napadá pouze to, že rozhodnutí nevyplývá ze zjištěných podkladů, tj. není zde logická vazba mezi rozhodnutím a podkladem pro ně. Na základě výše uvedeného stěžovatel navrhuje zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci Krajskému soudu v Ostravě k dalšímu řízení; dále žádá přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Žalovaný ve svém vyjádření popírá oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí ve věci azylu ve všech částech výroku, tak i rozsudek soudu, byly vydány v souladu s právními předpisy. Žalovaný odkazuje na správní spis, vlastní podání a výpovědi, které stěžovatel učinil během správního řízení, a na vydané rozhodnutí. Námitka týkající se stěžovatelem tvrzeného nepoučení stěžovatele o jeho právech a povinnostech v řízení o azylu se žalovanému jeví jako účelová, neboť každý žadatel o azyl je na začátku řízení o azylu poučen o svých právech a povinnostech v průběhu řízení. Žalovaný konstatuje, že součástí spisového materiálu, vedeného k jeho žádosti o udělení azylu, je čestné prohlášení o převzetí poučení ze dne 4. 6. 2004, tedy ze stejného dne, kdy s ním bylo zahájeno řízení o udělení azylu. Obsahem tohoto poučení je informace o průběhu řízení o udělení azylu a o stěžovatelových právech a povinnostech během tohoto řízení. Svým podpisem pak stěžovatel potvrdil, že s obsahem poučení byl seznámen a rozuměl mu. Stěžovatelova námitka uplatňovaná v kasační stížnosti je tedy dle žalovaného nedůvodná. K námitkám právního zástupce týkající se nepochopení stěžovatele překladu tlumočnicka v průběhu tlumočení k pohovoru, žalovaný poukazuje na správní spis, kde je založeno prohlášení o jazyce stěžovatele, kde je výslovně uvedeno, že si žadatel přeje, aby řízení bylo vedeno v jazyce ruském. Proto byl i následně veden pohovor v jazyce ruském za přítomnosti tlumočnice z jazyka ruského a stěžovatel proti tomu neměl námitek. Stěžovatel uvedl, že se cítí zdravý a je schopen pohovoru. Zároveň uvedl, že poučení rozuměl a nežádal bližší vysvětlení. Závěrem pohovoru byl seznámen s obsahem protokolu o pohovoru v jazyce ruském, souhlasil s ním a nežádal doplnění. Ani v protokolu o pohovoru se žadatelem není nejmenší zmínka o nějakém nedostatku či nespokojenosti stěžovatele s tlumočením, proto se žalovanému jeví tato námitka jako irelevantní a čistě účelová.

Žalovaný neshledal důvody k přiznání odkladného účinku a navrhuje kasační stížnost zamítnout.

Nejvyšší správní soud nerozhodoval samostatně o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti dle § 107 s. ř. s., neboť se jedná o věc, která byla vyřízena v souladu s ustanovením § 56 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. přednostně.

V souladu s ust. § 109 odst. 3 s. ř. s. je Nejvyšší správní soud vázán důvody kasační stížnosti; to neplatí, bylo-li řízení před soudem zmatečné /ust. § 103 odst. 1 písm. c) cit. zák./ nebo bylo zatíženo vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, anebo je-li napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné /ust. § 103 odst. 1 písm. d) cit. zák./, jakož i v případech, kdy je rozhodnutí správního orgánu nicotné. Ke skutečnostem, které stěžovatel uplatnil poté, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí, Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 109 odst. 4 s. ř. s. nepřihlédne.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadené rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě v mezích důvodu uplatněného ve smyslu ust. § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Důvodem kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. jsou vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

K tomu soud upomíná, že skutková podstata, z níž správní orgán vycházel v napadeném rozhodnutí, je se spisy v rozporu, pokud skutkový materiál, jinak dostačující k učiněnému správnému skutkovému závěru, ve spisu obsažený, vede k jiným skutkovým závěrům, než jaký učinil rozhodující orgán. Skutková podstata nemá oporu ve spisech, chybí-li podklad pro skutkový závěr učiněný rozhodujícím orgánem, resp. je nedostačující k učinění správného skutkového závěru. Stěžovatel v žalobě proti rozhodnutí správního orgánu uvedl obecné důvody dle správního řádu. Soud se jimi zabýval a došel k následujícímu: žalobce odůvodnil žádost o azyl tím, že ve své vlasti měl problémy s cizími osobami, které mu vyhrožovaly zabitím. Žalobce tedy neuvedl žádné skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu. Žalovaný proto správně zamítl žádost žalobce jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. g) citovaného zákona.

Jak vyplývá z dokumentů založených ve správním spise, žalovaný si opatřil potřebné podklady pro rozhodnutí, takže vycházel ze spolehlivě zjištěného stavu věci; z odůvodnění rozhodnutí vyplývá, které skutečnosti byly podkladem rozhodnutí, jakými úvahami byl žalovaný veden při hodnocení důkazů a při použití právních předpisů, na základě nichž rozhodoval; nic ze správního spisu nenaznačuje, že by se žalovaný nezabýval touto věcí odpovědně a svědomitě, a protože námitky ohledně procesního předpisu byly uvedeny pouze obecně, soud se jimi dále neměl možnost zabývat.

Stěžejní stěžovatelova námitka směřuje k jazyku pohovoru, v němž bylo vedeno správní řízení. Na č. l. 3 správního spisu je založeno „Prohlášení žadatele o azyl o jazyce“ ze dne 4. 6. 2004 ve smyslu § 22 odst. 1 zákona o azylu. Zde projevil stěžovatel vůli vést řízení v jazyce ruském. Současně je zaznamenáno na stejném č. l. stejného data „Prohlášení o převzetí poučení“, rovněž v jazyce ruském. Tyto tlumočila překladatelka Ing. I. S. Pohovor k žádosti o udělení azylu byl veden dne 9. 6. 2004, protokol je založen na č. l. 13 a násl. správního spisu. Tento pohovor byl veden na žádost v jazyce ruském za přítomnosti tlumočnice ruského jazyka paní MUDr. S. G. V jeho závěru stěžovatel prohlásil, že s obsahem protokolu o pohovoru souhlasí a nežádá doplnění. Na č. l. 22 správního spisu je založen „Protokol o předání rozhodnutí žalovaného ve věci žádosti o udělení azylu na území ČR“ ze dne 30. 6. 2004, v němž se uvádí, že stěžovatel byl seznámen v jazyce ruském s obsahem rozhodnutí žalovaného, obsahu rozhodnutí stěžovatel rozumí a originální výtisk tohoto rozhodnutí stěžovatel převzal dne 30. 6. 2004.

Dle § 22 odst. 1 zákona o azylu, platného v době vydání rozhodnutí žalovaného, má účastník řízení právo jednat v řízení o udělení azylu v mateřském jazyce nebo se svým souhlasem v jazyce, ve kterém je schopen se dorozumět. Za tím účelem ministerstvo účastníkovi poskytne bezplatně tlumočnicka na celou dobu řízení. Dle odst. 2 je účastník řízení oprávněn přizvat si na své náklady tlumočnicka podle své volby.

Žalovaný správní orgán splnil vůči stěžovateli řádně všechny své povinnosti, pokud se jazyka dorozumění týká. Stěžovatel, který výslovně souhlasil s vedením správního řízení v jazyce ruském, v průběhu celého řízení nevznesl žádnou námitku, která by se alespoň vzdáleně týkala problémů s dorozuměním, pro tuto námitku soud považuje z věcného pohledu za účelovou; z formálního hlediska soud poukazuje na zásadu koncentrace řízení, když tuto námitku nevznesl v průběhu přezkumného řízení soudního před krajským soudem, ač nepochybně tak učinit mohl (§ 104 odst. 4 s. ř. s.)

Z obsahu správního spisu je nad veškerou pochybnost zřejmé, že žalovaný při zjišťování důvodů pro podání žádosti o azyl postupoval korektně. Poskytl procesní poučení, jakož i poučení o pobytu cizince na území České republiky a v rámci jím provedeného řízení mu nelze z tohoto pohledu ničeho vyčíst. Správní orgán dospěl k závěru, že stěžovatel uváděl pouze skutečnosti nepodřaditelné pod důvody pro udělení azylu, ze kterých by bylo možno dovodit, že byl ve své vlasti pronásledován za uplatňování politických práv a svobod a neuvedl v případě návratu do vlasti žádnou konkrétní obavu, kterou by bylo možno považovat za odůvodněný strach z pronásledování z důvodů rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo zastávání určitých politických názorů. Skutečnosti uváděné stěžovatelem nelze považovat za pronásledování ve smyslu ust. § 12 zákona o azylu. Stěžovatel neopustil Ukrajinu z důvodů pronásledování za uplatnění politických práv a svobod nebo z důvodů rasy náboženství nebo politického přesvědčení. Podstata stěžovatelových potíží spočívala v tom, že stěžovatel pracoval v zemi původu jako policista a obává se pomsty zločinců, s nimiž se během výkonu svého zaměstnání setkal. Stěžovatel se obrátil na svého nadřízeného, náčelníka policie, který mu však účinnou pomoc odmítl. Proto, ze strachu o svůj život, odecestoval z Ukrajiny. Na skutkový stav, který konečně ani nebyl rozporován, byl aplikován správný právní závěr. Nejvyšší správní soud neshledal pro výše uvedené nic, co by svědčilo pro důvod pro podání kasační stížnosti dle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

Soud I. stupně byl při posuzování zákonnosti rozhodnutí žalovaného správního orgánu vázán v souladu s ustanovením § 75 odst. 2 s. ř. s. rozsahem a důvody opravného prostředku,

kteřé stěžovatel uvedl, přičemž vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.

Nejvyšší správní soud konstatuje, že nebyly zjištěny vytýkané vady správního řízení, pro které měl soud I. stupně napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit. Pokud se po přezkoumání rozhodnutí správního orgánu v intencích soudního řádu správního, onen soud ztotožnil se závěry obsaženými v rozhodnutí žalovaného, když tyto závěry shledal správnými, nezbylo mu, než žalobu proti rozhodnutí správního orgánu zamítnout.

Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že důvody uvedené v kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem podřazené pod ust. § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., nebyly prokázány, a proto podanou kasační stížnost podle ust. § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s. Protože úspěšný žalovaný žádné náklady neuplatňoval, resp. mu žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly, soud mu nepřiznal náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 29. září 2005

JUDr. Václav Novotný
předseda senátu